

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 10P/140/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4323202936
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Kosorínová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2023:4323202936.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice sudkyňou Mgr. Janou Kosorínovou vo veci starostlivosti o maloletú A. B., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, z rodičov: C. D., nar. XX.XX.XXXX, tr. bytom E. F., G. XXX/XX a H. B., nar. XX.XX.XXXX, tr. bytom Tehla, t.č. E. X, na návrh B. D. I., DiS. Art., nar. XX.XX.XXXX, tr. bytom D. J. K. XX, o zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Z r u š u j e sa ústavná starostlivosť nariadená mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX rozsudkom Okresného súdu Levice zo dňa 17.10.2022 č.k. 6P/13/2022-98 a maloletá sa z v e r u j e do náhradnej osobnej starostlivosti B. D. I., nar. XX.XX.XXXX, ktorá je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia, právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach.

II. Rodičia sú p o v i n í prispievať na výživu mal. dieťaťa každý sumou zodpovedajúcou 30 % sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, ktoré výživné sú povinní platiť vždy do 20-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky počnúc dňom právoplatnosti rozsudku.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa návrhom, súdu doručeným dňa 30.08.2023 domáhala zverenia maloletej A. do náhradnej osobnej starostlivosti (ďalej len „NOS“). Poukázala na to, že sa s maloletou spoznala, keď začala navštevovať ich umeleckú školu. Jej priateľ, s ktorým žijú v spoločnej domácnosti je učiteľom tanca a všimol si u maloletej A. nadanie na

tanec. maloletú začali podporovať, chodila do ich domácnosti na víkendové, resp. prázdninové pobyty. Zabezpečili účasť dieťaťa na talentových skúškach na tanečnom konzervatóriu v Bratislave, kam aj bolo dieťa prijaté. Má záujem maloletú i naďalej podporovať, poskytnúť jej rodinné zázemie. Medzičasom si s dieťaťom vytvorili citovú väzbu. Obaja rodičia s jej návrhom súhlasili, dokonca otec maloletej jej i osobne poďakoval. I po zverení maloletej do jej NOS bude podporovať udržiavanie súrodeneckých väzieb, o čo sa snažila aj v minulosti, keď na rodinné návštevy si brávala i súrodencov maloletej A..

2. Súd rozhodol neprítomnosti rodičov, ktoré neúčast' ospravedlnili a zároveň obaja vyjadrili písomný súhlas s návrhom a zhodne poukázali na to, že v krátkej budúcnosti nebudú mať vytvorené podmienky pre výkon osobnej starostlivosti o maloletú A..

3. Kolízny opatrovník navrhol vyhovieť návrhu poukazujúc na záujem maloletého dieťaťa. Zo strany rodičov navrhol určiť výživné vo výške 30 % sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, ktoré budú rodičia poukazovať na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky.

4. Dokazovaním zistil súd tento skutkový stav:

Rozsudkom Okresného súdu Levice zo dňa 17.10.2022 č.k. 6P/13/2022-98 bola u maloletej A. nariadená ústavná starostlivosť s miestom výkonu Centrum pre deti a rodiny (ďalej len „CDR“) Štúrovo. Predmetným rozsudkom bola ústavná starostlivosť nariadená i bratovi maloletej (spoločné dieťa rodičov) a to maloletemu H., nar. XX.XX.XXXX. U ďalšieho spoločného dieťaťa rodičov maloletého A., nar. XX.XXXXXX bolo nariadené výchovné opatrenie – pobyt v Liečebno-výchovnom sanatóriu Nitra a u maloletého L., nar. XX.XX.XXXX (otec neuvedený) tiež ústavná starostlivosť. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 09.12.2022. Zároveň zo strany rodičov bola určená vyživovacia povinnosť na každé dieťa vo výške 30 % sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa na účet CDR Štúrovo.

4.1. U ďalších maloletých detí matky: maloletej C., nar. XX.XX.XXXX, G., nar. XX.XX.XXXX a F., nar. XX.XX.XXXX bola nariadená ústavná starostlivosť rozsudkom Okresného súdu Levice zo dňa 04.10.2022 č.k. 10P/162/2021-100 a matke bolo uložené na výživu každému z maloletých detí prispievať sumou 30 % sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa. U týchto detí je miestom výkonu ústavnej starostlivosti Nezisková organizácia PETO, Bratislava. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 04.11.2022.

4.2. V súčasnosti je matka dieťaťa poberateľkou rodičovského príspevku vo výške 301,- eur, nakoľko má tiež vyživovaciu povinnosť k maloletej J., nar. XX.XX.XXXX (zistené zo spisu 10P/199/2022).

4.3. Otec dieťaťa sa po výstupe z výkonu trestu dňa 14.08.2023 zaevidoval na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Levice do evidencie uchádzačov o zamestnanie. Nie je poberateľom dávok v príspevkov v hmotnej núdzi, ani dôchodkovej dávky.

4.4. Navrhovateľka je zdravá, nemá záznam v Registri trestov. V mieste bydliska požíva dobrú povesť. Je poberateľkou starobného dôchodku a má i príjem zo zamestnania. Žiadnu vyživovaciu povinnosť nemá.

4.5. Maloletá A. je študentkou Tanečného konzervatória Evy Jaczovej v Bratislave. Je ubytovaná na internáte, kde má zabezpečené celodenné stravovanie. Na nové prostredie sa veľmi rýchlo adaptovala. V škole dosahuje priemerné až podpriemerné výsledky. Dochádzka do školy je dobrá, jej správanie je v súlade so školským poriadkom, je priateľská, veselá, ochotná pomôcť. Nie vždy vie odhadnúť správnosť svojho konania, najmä verbálneho. Spolupráca CDR so školou je na dobrej úrovni. Po materiálnej stránke má zabezpečené všetko potrebné. Dobre sa adaptovala aj v školskom internáte, v ktorom je vždy pod dozorom vychovávateľa (správa tanečného konzervatória zo dňa 21.09.2023).

4.6. Z psychologického vyjadrenia CDR Štúrovo k návrhu na zverenie maloletej A. do NOS zo dňa 20.09.2023 vyplýva, že medzi navrhovateľkou a maloletou je vybudovaný vzťah, nakoľko maloletá v domácnosti navrhovateľky trávila krátkodobé pobyty, ktoré na dieťa pôsobili pozitívne. Navrhovateľka jej pomohla dostať sa na tanečné konzervatórium. Bolo by v záujme dieťaťa vyrastať v rodine navrhovateľky, ktorá jej dokáže venovať pozornosť a čas na úspešné zvládnutie náročnej školy.

5. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

6. Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak

sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

7. Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

8. Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa,

môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

9. Podľa § 45 ods. 5 Zákona o rodine, na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

10. Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

11. Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

12. Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

13. Podľa § 45 ods. 9 Zákona o rodine, súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

14. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

15. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

16. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

17. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

18. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

19. Zverenie maloleté dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti je výnimkou zo zásady, že výchova maloletého dieťaťa je predovšetkým úlohou rodičov a musí byť vždy opreté o starostlivé a spoľahlivé objasnenie tých okolností, ktoré svedčia pre záver, že žiadny z rodičov nie je schopný náležitým spôsobom zabezpečiť riadnu výchovu dieťaťa. Súčasťou rodičovských práv a povinností je aj sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný rozvoj maloletého dieťaťa, pričom rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa majú rodičia a týmto výchovným opatrením dochádza k faktickému obmedzeniu rodičovských práv. Dôvody, pre ktoré je v záujme maloletého dieťaťa jeho zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti, môžu mať objektívny, ako aj subjektívny charakter. Pôjde jednak o prípady, keď rodičia nemôžu zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa (napr. nepriaznivý zdravotný stav oboch rodičov, výkon trestu odňatia slobody a pod.), ale aj o prípady zanedbávania rodičovských práv a povinností, nezáujmu rodičov o maloleté dieťa a jeho výchovu.

20. V prejednávanej veci mal súd preukázané, že u maloletej A. bola v r. 2022 nariadená ústavná starostlivosť. Ako vyplýva z vyjadrenia oboch rodičov, v blízkej budúcnosti si nedokážu vytvoriť podmienky pre výkon osobnej starostlivosti o maloleté dieťa. Keďže NOS má jednoznačne prednosť pred ústavnou starostlivosťou, pričom s ňou vyjadrili súhlas obaja rodičia, kolízny opatrovník a prihliadnuc na to, že navrhovateľka má podľa správy o šetrení rodinných pomerov vytvorené podmienky bytové pre výkon NOS, avšak aj osobnostné a morálne predpoklady pre výkon NOS a zároveň spôsobom doterajšieho života zaručuje, že takúto formu náhradnej osobnej starostlivosti bude vykonávať v záujme maloletej, súd podanému návrhu vyhovel. Bolo preukázané, že medzi navrhovateľkou a maloletou A. sú vytvorené citové väzby a zároveň navrhovateľka i podporuje udržiavanie vzťahu maloletej A. so súrodencami umiestnenými v centre pre deti a rodiny. Je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa, aby vyrastalo v rodinnom prostredí, v ktorom je predpoklad, že mu bude poskytovaná adekvátna starostlivosť, citové zázemie a podporovaný rozvoj jej talentu v oblasti pohybového nadania.

21. Súd zároveň vo výroku I. rozsudku vymedzil navrhovateľke rozsah jej práv a povinností vo vzťahu k starostlivosti o maloletú A..

22. S poukazom na súčasné možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov a ich ďalšie vyživovacie povinnosti, súd ich zaviazal prispievať na výživu maloletej v súlade s § 62 ods. 3 Zákona o rodine výživným vo výške 30 % sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, t.j. tzv. „minimálnym výživným“, ktoré je povinný platiť každý rodič a to bez ohľadu na majetkové pomery, možnosti a schopnosti. Rodičia sú povinní určené výživné uhrádzať vo výroku II. rozsudku v uvedenej lehote na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky.

23. O náhrade trov konania rozhodol súd v súlade s § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje, v troch písomných vyhotoveniach.

Odvolanie musí obsahovať označenie súdu, ktorému je určené, kto ho robí, označenie mena, zamestnania a bydliska účastníkov, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha, musí byť podpísané a datované.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa civilného mimosporového poriadku (iná ako peňažná povinnosť týkajúca sa maloletého, resp. podľa osobitného zákona (exekučný poriadok).

Rozsudok v časti výživného je vykonateľný doručením (§ 44 CMP).